

Marian Durá Aldasoro

*Donostia, Gipuzkoa
(1945-2024)*

Marian Dura

Aurkibidea

Biografia

Marian
Dura

Gurasoak donostiarrak zituen, eta Arrasate kalean bizi izan da beti, hiriko erdigunean. Denda zuten Easo kalean, Riojana mertzeria. Aitaren aldeko aitona-amonek jarri zuten denda hori; errioxar jatorrikoak ziren. Zortzi urte arte isilpeko ikastoletan ibili zen, Parte Zaharrean, [Itziar](#) eta [Amale](#) Arzelus ahizpekin. Ondoren, eskola alemaniarrean ibili zen. Idazkaritza ikasi zuen, eta hizkuntzak ikastera ere joan zen atzerrira: ikasturte bat egin zuen Frantzian eta beste bat Erresuma Batuan. 20 urterekin etxeko dendan hasi zen lanean, eta hantxe ibili zen erretiroa hartu arte.

Zintak

DON-174

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2016-02-12

- **Iraupena:** 99 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

DON-175

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2015-06-20
- **Iraupena:** 9 min
- **Euskarria:** Audio digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Gurasoak biak donostiarrak

- **Erref:** DON-174/002
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:01:46. **Bukatu:** 00:02:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Bi gurasoak donostiarrak zituen, baina amal Segurakoa zuen familia. Easo kalean denda bat zuen familiak.

2. "Los Riojaneros"

- **Erref:** DON-174/003
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:02:47. **Bukatu:** 00:05:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Aitonak eta amonak zabaldu mertzeria bat zabaldu zuten Eason, gero Marianen gurasoek hartu zutena.

3. Dendariaren bizimodua

- **Erref:** DON-174/005
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:05:58. **Bukatu:** 00:08:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Beharren araberako ordutegia izaten zuten dendan.

4. Urbieta kaleko arrain-saltzaileak

- **Erref:** DON-174/006
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:08:19. **Bukatu:** 00:09:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroztera

Laburpena:

Arraina saltzean, diruarekin gurutzea egin eta bedeinkazioa ematen zioten bezeroari saltzaileek.

5. Amonaren Kasinoko lana

- **Erref:** DON-174/007
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:09:54. **Bukatu:** 00:11:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Amonak Kasinoan egiten zuen lan, apaintzeko produktuak saltzen. Behin, erregina joan eta bere hortzak goraipatu zituen.

6. Jende diruduna Donostian

- **Erref:** DON-174/008
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:11:58. **Bukatu:** 00:14:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa
- Politika » Gerra aurea
- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Bestelako kontuak » Historia orokorra

Laburpena:

Gerra zibilaren aurretik Donostian denda mordoa zegoen, baita jende diruduna ere.

7. Aberatsenak kapela jantzita

- **Erref:** DON-174/009
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:14:58. **Bukatu:** 00:16:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Aberatsenen ikurra zen txapela, Hain dirudunak ez zinerak, ordea, zapia jantzita. Inudeak ere ohikoak ziren orduan.

8. Primo de Riveraren debekuak

- **Erref:** DON-174/010
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:16:44. **Bukatu:** 00:18:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

Inmoralak zelakoan, jolasak, dantzak, inauteriak... debekatu zituen.

9. Kaldereroak eta San Sebastian eguna

- **Erref:** DON-174/011
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:18:40. **Bukatu:** 00:21:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Urtero irteten ziren kaldereroak, beti ere, falangistek antolatutakoak. San Sebastian egunean danborra jotzen ere ateratzen ziren, baina ez gaur bezainbeste.

10. "Kolorin" txotxongiloa

- **Erref:** DON-174/013
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:21:48. **Bukatu:** 00:24:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Alderdi Ederren jolasten ziren. Udako igandetan, ordea, txotxongiloa izaten zuten. Bestela, txingoka, eta kailoketan ere aritzen ziren.

11. Txantxillarekin batera eta bestera

- **Erref:** DON-174/014
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:24:29. **Bukatu:** 00:27:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Alderdi Ederreko iturrira joaten ziren egunik beroenetan, eta inguruan ibili ohi zen Txantxillo, merienda zati baten truke kromoak banatuz.</p>

12. Ikastolako ikaslea

- **Erref:** DON-174/015
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 00:27:25. **Bukatu:** 00:30:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Ikastola klandestino batean ikasi zuen, Alde Zaharreko etxe batean. Amale eta Ixiar izan zituen irakasle. Guztira, hamabost bat ikasle ziren.

13. San Tomas eguneko antzerkia

- **Erref:** DON-174/017
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:32:02. **Bukatu:** 00:32:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Aisia » Jai-giroa » Santo Tomas
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Zortzi urteak arte ikastolan ibili zen, eta San Tomas egunean Maria Dolores Agirrek antzerkia antolatzen zuela gogoratzen du Marianek Antzoki Zaharrean.

14. Eskola alemana

- **Erref:** DON-174/019
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:34:25. **Bukatu:** 00:36:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Intxaurrendoko eskola alemanera joan zen Marian. Hamar bat ziren gelan. Gainontzeko eskolekin alderatuta oso sistema pedagogiko aurreratua zuten. Alemana ikasi zuen Marianek.

15. Euskara, etxeko hizkuntza

- **Erref:** DON-174/020
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:36:22. **Bukatu:** 00:37:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Dendan egiten zuen Marianek batik bat euskaraz. Horretarako, EUTGra joan zen, euskara hobeto ikasteko.

16. Bezeroekiko harremana

- **Erref:** DON-174/021
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:37:22. **Bukatu:** 00:39:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Dendariak egiten zuen lan osoa, baina presarik ez zen izaten.

17. Hondartzan ezin erantzi

- **Erref:** DON-174/023
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:40:02. **Bukatu:** 00:43:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu
- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

Umetatik joaten zen Marian hondartzara, baina honek ez zuen gaur egungoaren antzarik. Gonadun bainujantziak ezagutu zituen.

18. Tresna eta teknologia berriak

- **Erref:** DON-174/024
- **Iraupena:** 0:03:18. **Hasi:** 00:43:07. **Bukatu:** 00:46:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Telebistarik ez zuen izan Marianek etxean hamazazpi bat urte bete zituen arte. Lehen garbigailua erosi zuten egunaz ere oroitzen da, baita postaria saskiarekin etortzea ere.

19. Txerrijana esnearen truke

- **Erref:** DON-174/025
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:46:25. **Bukatu:** 00:47:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Esnea etxez etxe saltzen zuten, eta txerrijana ematen zieten esnearen truke. Plazan ere saldu ohi zuten. Igeldotik etorri ohi ziren baserritarrak Donostiara, asto eta zaldi gainean.

20. Arrasate Kalea

- **Erref:** DON-174/026
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:47:53. **Bukatu:** 00:50:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Arrasate kalea eta ingurua nolakoa zen azaltzen du Marianek pasarte honetan.

21. Lehen kafetegia, California

- **Erref:** DON-174/027
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:50:16. **Bukatu:** 00:51:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakumeak ez ziren bakarrik tabernetara sartzen. Kafetegietara, ordea, bai. Donostiako Hernani Kanean zabaldu zuten lehena, California izeneko.

22. Aitak igeri egiten irakatsi

- **Erref:** DON-174/029
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:54:34. **Bukatu:** 00:55:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Uretako kirolak

Laburpena:

Mariani igeri egiten aitak irakatsi bazion ere, Ondarretako hondartzan Yoldik pistina bat zuen, igeri egiten irakasteko.

23. Gasezko farolak eta gabarrak

- **Erref:** DON-174/031
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:56:02. **Bukatu:** 00:58:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Itsasoa » Arrantza motak » Gabarrantza

Laburpena:

Gizon batek pizten eta itzaltzen zituen banan-banan gasezko farola hauek. Gabarrak ere ezagutu zituen Marianek, urumean egoten ziren hondarra ateratzen.

24. Donostiako portua

- **Erref:** DON-174/032
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:58:45. **Bukatu:** 00:59:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak
- Itsasoa » Arrantza motak » Alturako arrantza

Laburpena:

Arrantza bizi-bizi zegoen Marian umea zenean, eta Donostiako portua garrantzitsua zen oso. Saregileak ere ohikoak ziren orduan.

25. Francoren bisitak

- **Erref:** DON-174/033
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:59:45. **Bukatu:** 01:02:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Franco maiz joaten zen Donostiara bisitan. Aietetik portura joan ohi zen, bertan zuen ontzira.

26. Erregina mezara berandu iritsi zenekoa

- **Erref:** DON-174/034
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 01:02:40. **Bukatu:** 01:03:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:**27. Garai bateko pintxoak**

- **Erref:** DON-174/036

- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 01:05:12. **Bukatu:** 01:07:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Pintxoei "banderillas" deitzen zitzairen, pintxoena beranduago etorri zen. La Espiga izan zen banderillak egiten hasi zen lehena inguruan.

28. Serenoaren lanak eta auzoko giroa

- **Erref:** DON-174/037
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 01:07:26. **Bukatu:** 01:09:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:

Gauetz ibiltzen zen taberna giroa kontrolatzen eta portalak zabaltzen.

29. Idazkari ikasketak

- **Erref:** DON-174/039
- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 01:11:14. **Bukatu:** 01:14:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Idazkari izateko ikasketak burutu zituen Marianek, eta bi urte kanpoan eman zituen. Hogei urterekin, ordea, dendari lanetan hasi zen, erretiratu zen arte.

30. Donostiatik kanpo ikasten

- **Erref:** DON-174/041
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 01:16:39. **Bukatu:** 01:17:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Frantsesa ingelesa eta alemana ikasi zituen Marianek.

31. Sección Femeninako egunak

- **Erref:** DON-174/042
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 01:17:53. **Bukatu:** 01:20:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Sección Femeninako zerbitzu soziala egitea egotzi zitzaion Mariani.

32. Farmaziako ukenduak

- **Erref:** DON-174/045
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:23:20. **Bukatu:** 01:24:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:

Denda ondoko farmazian ukenduak egiten zituen Mario zelako batek.

33. "Dena konpondu egiten zen"

- **Erref:** DON-174/047
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 01:25:13. **Bukatu:** 01:26:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Garai batean dena konpontzen zen, baita aterkiak ere.

34. "Bellas artes" zinema

- **Erref:** DON-174/049
- **Iraupena:** 0:04:42. **Hasi:** 01:28:21. **Bukatu:** 01:33:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

"Sesión continua" ematen zuten bertan, pelikula bat bestearen atzetik.

35. Inauterietako karrozak

- **Erref:** DON-175/001
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

Mendekostetako karrozan atera zen Marian "el circulo mercantil" zelakoan.

36. San Geronimo kaleko ikastola

- **Erref:** DON-175/003
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:02:43. **Bukatu:** 00:04:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Ikastola klandestinora joaten zen Marian, Donostiako Alde Zaharreko San Geronimo kalera. Elbira Zipitria ezagutu zuen irakasle lanetan.

37. Amonak apain-mahaia Kasinoan

- **Erref:** DON-175/005
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:05:05. **Bukatu:** 00:07:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:

<p>Amonak tokadore bat zuen Donostiako Kasinoan (gaur egun udaletxea, ikus mapan), eta propina mordoa ematen zizkioten produktuen truke. Primo de Riveraren debekuen ondorioz itxi egin zuten Kasinoa.</p>

38. Hondartzara joateko ohiturarik ez

- **Erref:** DON-175/006
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:07:21. **Bukatu:** 00:08:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

Zuri-zuri egoten ziren denak, ez baitzen eguzkia hartzera joateko ohiturarik. Bainujantiak ere gorputz osokoak izaten ziren, luzeak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-11-25

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com